

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/120/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3020200113
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3020200113.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobcu: I. C. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 811 09 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. SPOU-PO-PK-9/2020 zo dňa 07. 02. 2020, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 29Sa/4/2020-77 zo dňa 31. augusta 2020, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 29Sa/4/2020-77 zo dňa 31. augusta 2020 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 29Sa/4/2020-77 zo dňa 31. augusta 2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania postupu a zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SPOU-PO-PK-9/2020 zo dňa 07. 02. 2020, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie sekcie personálnych a sociálnych činností a osobný úrad, odbor sociálneho zabezpečenia žalovaného (ďalej len „prvostupňový orgán“), ktorý rozhodnutím č. SPOU-OSZ-52.309-1/2019-VZ zo dňa 10. 10. 2019 priznal žalobcovi výsluhový príspevok odo dňa 01. 08. 2019 do 31. 07. 2020 vo výške 145,85 eur mesačne. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Správny súd po preskúmaní obsahu súdneho a administratívneho spisu uviedol, že preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového orgánu, vrátane postupu orgánov verejnej správy, ktorý predchádzal jeho vydaniu je v medziach žaloby v súlade so zákonom, má oporu vo vykonanom dokazovaní a v náležite zistenom skutkovom stave, ktorý bol správne právne posúdený.

3. Správny súd vo vzťahu k námietkam žalobcu, že žalovaný a prvostupňový orgán nepostupovali v súlade so správnym poriadkom a neupovedomili ho o začatí správneho konania a neumožnili mu pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia, uviedol, že žalobca bol iniciátorom správneho konania, ktoré začalo na základe podania jeho žiadosti o priznanie výsluhového príspevku. Správny poriadok ukladá povinnosť informovať všetkých známych účastníkov konania, ak nemajú vedomosť o správnom konaní, pričom túto povinnosť nemajú voči tomu, kto podal návrh na začatie konania. Iniciátor správneho konania má vedomosť o jeho začatí a je nehospodárne a nadbytočné žiadať oznamovanie

začatia správneho konania správnym orgánom aj osobe, ktorá sama podala návrh na začatie správneho konania. Správny súd vyhodnotil konanie žalovaného a prvostupňového orgánu vo vzťahu k aplikácii § 33 ods. 2 správneho poriadku ako porušenie práv žalobcu, pretože mu nedali možnosť vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladu i k spôsobu zistenia, avšak na uvedené okolnosti prípadu, sa nejednalo o podstatné porušenie ustanovení o konaní, ktoré by mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

4. Podľa názoru správneho súdu, postupu správneho orgánu niet čo vytknúť, a námietka žalobcu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je nedôvodná. Správny orgán formuloval podstatné okolnosti výpočtu výsluhového príspevku v prehľadných tabuľkách v prílohe rozhodnutia, pričom závery tohto výpočtu stručne formuloval v odôvodnení rozhodnutia, vyhodnotil správny súd ako správny postup prvostupňového orgánu, vzhľadom na to, že príloha je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia prvostupňového orgánu.

5. Žalobca namietal výšku služobných plátov s odôvodnením, že ju nemôže overiť, pretože nemá k dispozícii výplatné pásky. Správny súd uviedol, že samotné spochybňovanie záverov žalovaného a prvostupňového orgánu ohľadom výšky základu pre výpočet dávky bez akýchkoľvek tvrdení a preukázania tohto spochybnenia je nepostačujúce. Žalobca nesie dôkazné bremeno, pričom žalobca potvrdil, že počas trvania služobného pomeru mal k dispozícii výplatné pásky v písomnej forme a neskôr v elektronickej forme. Žalobca mal doklady slúžiace na overenie si výpočtu základu na výsluhový príspevok k dispozícii a bolo na jeho uvážení, ako s týmito dokladmi naloží. Ak si tieto doklady neponechal vo svojej dispozičnej sfére, sám sa tak vystavil dôkaznej núdzi. Jediná konkrétna námietka žalobcu spochybňujúca výpočet výsluhového príspevku spočívala v nezapočítaní sumy 2.466,78 eur služobného platu za čas nevyčerpanej dovolenky. Správny súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že zložkou služobného platu nie je náhrada za nevyčerpanú dovolenku alebo za jej pomernú časť v zmysle § 75 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z., a preto uvedená suma nebola správnymi orgánmi správne zahrnutá do výpočtu základu pred výsluhový príspevok. Jedná sa o dva odlišné pojmy, pričom len za riadne vyčerpanú dovolenku má policajt nárok na služobný plat.

6. Žalobca ďalej namietal, že mu mal byť priznaný výsluhový príspevok podľa zákona účinného v čase vzniku jeho služobného pomeru a nie podľa zákona účinného v čase jeho skončenia služobného pomeru. Žalobca okrem iného vyslovil názor, že právna úprava zákona č. 328/2002 Z. z. novelou zákonom č. 80/2013 Z. z. zaviedla do systému priznávania výsluhových príspevkov priamu retroaktivitu, čo je neprípustné, z toho dôvodu navrhol správnemu súdu prerušiť súdne konanie a podať návrh na Ústavný súd SR o súlade právnych predpisov. Správny súd vyslovil názor, že uvedená novela zákona č. 80/2013 Z. z. s účinnosťou od 01. 05. 2013 nevykazuje znaky pravej retroaktivity, ale ide o nepravú retroaktivitu, ktorá je v podmienkach Slovenskej republiky prípustná. Dotknutou novelou boli uznané právne skutočnosti týkajúce sa žalobcu (služobný pomer, služobný plat), ktoré vznikli počas platnosti a účinnosti skoršieho zákona, a boli zmenené isté práva žalobcu do budúcnosti. Dňom vzniku služobného pomeru žalobcu - 01. 11. 2009 - nevznikol zároveň aj nárok žalobcu na výsluhový príspevok.

Výsluhový príspevok patrí policajtovi, ktorého služobný pomer skončil uvoľnením. Z uvedeného vyplýva, že nárok žalobcu na výsluhový príspevok vznikol až v deň nasledujúci po skončení služobného pomeru, v prípade žalobcu 01. 08. 2019. Z toho správny súd usúdil, že nárok žalobcu na výsluhový príspevok je potrebné posudzovať podľa platných predpisov v čase vzniku tohto nároku, teda dňom nasledujúcim po skončení služobného pomeru žalobcu a nie odo dňa vzniku služobného pomeru žalobcu. V tejto súvislosti správny súd poukázal na nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 12/2014-56 zo dňa 10. 06. 2015. Správny súd v konaní nezistil, žeby boli splnené podmienky pre podanie návrhu o súlade právnych predpisov, a preto návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP zamietol.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené, správny súd žalobu žalobcu v zmysle § 190 SSP zamietol ako nedôvodnú a žalovanému náhradu trov konania nepriznal s odkazom na ust. § 168 SSP.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku správneho súdu

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) podaním zo dňa 30. 10. 2020. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu v zmysle § 440 ods. 1 písm. f), g) a h) SSP.

9. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti uviedol, že správny súd len veľmi stručne a všeobecne bez náležitého odôvodnenia skonštatoval, že námietka o nepreskúmateľnosti rozhodnutia prvostupňového orgánu je nedôvodná. Takýto postup správneho súdu považoval sťažovateľ za nesúladný so zákonom, pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, resp. posúdiť, na základe akých skutočností správny súd považoval rozhodnutie prvostupňového orgánu za dostatočne odôvodnené.

10. Sťažovateľ ďalej uviedol, že je povinnosťou správneho orgánu bez ohľadu na to, že podnet na začatie správneho konania podal navrhovateľ, upovedomiť všetky dotknuté osoby, pretože správny poriadok konkrétne ustanovuje, aké osoby je správny orgán povinný upovedomiť o začatí konania.

11. Správny súd v napadnutom rozsudku konštatoval porušenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, pričom sťažovateľ uviedol, že z argumentov správneho súdu nie je možné vyvodiť, z akého dôvodu nepovažoval porušenie predmetného ustanovenia za podstatné porušenie ustanovení o konaní, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Z toho dôvodu sťažovateľ považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný. Sťažovateľ videl porušenie jeho práv najmä v súvislosti s tým, že nemal informácie o tom, na ktorom správnom orgáne konanie začalo, nemal možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, ani spôsobu jeho zistenia a ani možnosť navrhnúť jeho doplnenie a prvý úkon, ktorý voči sťažovateľovi urobil prvostupňový orgán bolo doručenie prvostupňových rozhodnutí, ktoré dostatočným spôsobom nezrejmovali skutočnosti vyplývajúce z ich výroku. Sťažovateľ si nemohol uplatniť ani právo nahliadnutia do spisu, pretože nedisponoval informáciou, ktorá zložka žalovaného bude viesť správne konanie a rozhodovať o jeho žiadosti o priznanie výsluhového príspevku.

12. Vo vzťahu k novele zákona č. 80/2013 Z. z., sťažovateľ opätovne poukázal na to, že tento zákon je protiústavný a retroaktívny, pretože došlo k narušeniu právnych skutočností, ktoré už vznikli počas platnosti a účinnosti zákona, čím došlo k porušeniu práv žalobcu nadobudnutých podľa dovtedy platných ustanovení a takáto zmena zákonných podmienok nároku na výsluhový príspevok a odchodného je neprípustná. Sťažovateľ zastával názor, že v tomto prípade išlo o pravú retroaktivitu. Zmena vo vzťahu k výsluhovému príspevku a odchodného spočívala najmä v zmene základu pre ich výpočet a doby, na ktorú sa výsluhový príspevok priznával, t. j. uznávajúc práva a povinnosti podľa skoršieho právneho predpisu sa zaviedol do budúca úplne nový režim a nové podmienky nároku na výsluhový príspevok a odchodného. Podľa sťažovateľa, mal žalovaný a prvostupňový orgán pri výpočte výsluhového príspevku vychádzať z právnej úpravy účinnej v čase vzniku jeho služobného pomeru, t. j. ku dňu 01. 11. 2009.

13. Sťažovateľ zastával tiež názor, že pri zisťovaní základu pre výpočet výsluhového príspevku bol postup správnych orgánov nesprávny, pretože pri súčte služobných platov pre základ za rok 2019, nebol zohľadnený skutočný a reálny súčet služobných platov v uvedenom roku z dôvodu nezapočítania služobného platu za čas dovolenky, ktorú sťažovateľ nevyčerpal a ktorý mu bol v tejto súvislosti vyplatený.

14. Nespravodlivé sa javilo sťažovateľovi aj to, že pri výpočte výsluhového príspevku sa podľa novely zákona č. 80/2013 Z. z. vychádza z priemerného mesačného služobného platu v posledných 10. skončených rokoch oproti predchádzajúcej právnej úpravy, ktorá vychádzala z priemerného mesačného služobného platu v príjmovom najlepšom ukončenom roku v posledných 10. ukončených rokoch pred skončením služobného pomeru.

15. Sťažovateľ uviedol, že v jeho prípade „došlo k porušeniu zásady ochrany legitímnych očakávaní, nakoľko z očakávaného výsluhového príspevku na 2 roky a odchodného, obe s výpočtom základu z príjmového najlepšieho ukončeného kalendárneho roku, sa náhle stal výsluhový príspevok na 1 rok a odchodné, obe s výpočtom základu z priemerného služobného platu za posledných 10 ukončených rokov namiesto výpočtu z priemerného služobného platu v príjmovom najlepšom ukončenom roku v posledných 10. ukončených rokoch pred skončením služobného pomeru.“ V tejto súvislosti dodal, že zákonodarca bol povinný zachovať primerané obdobie na prípravu adresátov zásahu na zmenené podmienky.

16. V ďalšej časti kasačnej sťažnosti sťažovateľ poukázal na zásadu rešpektovania legitímnej dôvery, resp. ochrany legitímnych očakávaní, zásadu rešpektovania nadobudnutých sociálnych práv a ďalšie práva vyplývajúce z Charty základných práv EÚ s dodatkom, že tieto práva je potrebné dodržiavať nielen na úrovni úniijného právneho poriadku, ale aj v právnych poriadkoch členských štátov EÚ. V tejto súvislosti opätovne poukázal na porušenie zásady právnej istoty a zásady legitímnych očakávaní, ktoré mali byť porušené v dôsledku zákona č. 80/2013 Z. z.

17. Záverom sťažovateľ navrhol kasačnému súdu, aby zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby bolo konanie prerušené a vec predložená Ústavnému súdu SR na posúdenie súladu právnych predpisov, eventuálne, aby zrušil rozhodnutia žalovaného spolu s rozhodnutím prvostupňového orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

18. Žalovaný využil svoje právo a na základe zaslanej výzvy správneho súdu sa vyjadril ku kasačnej sťažnosti podaním zo dňa 23. 11. 2020.

19. Vo svojom vyjadrení uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadreniami uvedenými v kasačnej sťažnosti a súhlasí s výrokom napadnutého rozsudku v celom rozsahu. Žalovaný sa pridrižoval svojho písomného vyjadrenia k podanej žalobe, a preto navrhol kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť zamietol a potvrdil napadnutý rozsudok.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) bol formálne zriadený ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov dňa 1. januára 2021 a na základe zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

21. Podľa § 101e ods. 1 a 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z. z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021. Výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

22. Najvyšší správny súd ako súd kasačný (§ 11 písm. h) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, kasačnú sťažnosť prejednal v rozsahu námietok sťažovateľa bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná.

23. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 29Sa/4/2020 - 77 zo dňa 31. augusta 2020, ktorým správny súd podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu ako nedôvodnú.

24. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného č. SPOU-PO-PK-9/2020 zo dňa 07. 02. 2020, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie prvostupňového orgánu č. SPOU-OSZ-52.309-1/2019-VZ zo dňa 10. 10. 2019, ktorým bol žalobcovi priznaný výsluhový príspevok v období od 01. 08. 2019 do 31. 07. 2020 vo výške 145,85 eur mesačne.

25. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho

orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach.

26. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu správneho súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, z ktorých dôvodov ich ďalej neopakuje a na ne len poukazuje.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

27. Predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu, ktorý rozhodnutím č. SPOU-OSZ-52.309-1/2019-VZ zo dňa 10. 10. 2019 priznal žalobcovi výsluhový príspevok odo dňa 01. 08. 2019 do 31. 07. 2020 vo výške 145,85 eur mesačne. Kasačný súd zameril svoju pozornosť na sporné otázky, vznesené žalobcom tak v žalobe ako aj v kasačnej sťažnosti, ku ktorým sa vyjadruje nasledovne.

28. Z administratívneho spisu žalovaného mal kasačný súd preukázané, že žiadosť sťažovateľa o priznanie výsluhového príspevku zo dňa 01. 08. 2019 bola doručená prvostupňovému orgánu dňa 04. 09. 2019. Služobný pomer bol ukončený ku dňu 31. 07. 2019 uvoľnením.

29. Sťažovateľ v podanej žalobe a rovnako aj v kasačnej sťažnosti argumentuje, že ako účastník správneho konania nebol informovaný o začiatku správneho konania, a rovnako sa nemal možnosť vyjadriť k podkladom k rozhodnutiu. Kasačný súd upriamuje pozornosť na to, že správny poriadok pozná dva spôsoby začatia správneho konania. Tým prvým je začatie konania z úradnej moci (zásada ex officio) alebo na základe návrhu účastníka konania (tzv. dispozičná zásada), čo bol aj prípad žalobcu. Návrhové správne konania sú tak postavené na vôli subjektu a možnosti konanie začať, a teda navrhovateľ disponuje konaním ako takým, t. j. procesným úkonom vo vzťahu k správne mu orgánu. Čo sa týka samotného začiatku správneho konania, správny poriadok jednoznačne ustanovuje, že v prípade, ak hovoríme o konaní na návrh, konanie sa začne dňom, keď sa podanie účastníka doručilo správne mu orgánu príslušné mu konať. Správny orgán má povinnosť upovedomiť o začatí konania všetkých známych účastníkov konania. V právnej teórii a v praxi dochádza vo vzťahu k tejto otázke k názorovému rozkolu, či sa táto zákonná povinnosť vzťahuje aj na osobu, ktorá podala návrh na začatie konania. Prevláda väčšinový názor, že vo vzťahu k osobe, ktorá návrh na začatie konania podala, správny orgán notifikačnú povinnosť nemá. K tomuto právne mu názoru sa prikláňa aj kasačný súd a dodáva, že ak sa konanie začalo na návrh účastníka, potom tento účastníka nie je potrebné upovedomovať o začatí konania, keďže táto skutočnosť by mu mala byť známa, keďže bol iniciátorom správneho konania. Prvostupňový orgán tak v tejto súvislosti nijako nepochybil, ak žalobcu neinformoval o začiatku správneho konania, podľa názoru kasačného súdu, by to nenaplnilo ani samotný účel tohto ustanovenia, keďže žalobca mal vedomosť o správne mu konaní a správne konanie sa začalo doručením návrhu na začatie konania správne mu orgánu.

30. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa nemožnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, kasačný súd poukazuje, že za podklad rozhodnutia sa považujú najmä vykonané dôkazné prostriedky, prípadne iné skutočnosti získané v konaní (napr. vyjadrenia - záväzné stanoviská správnych orgánov). Pod tento pojem však nemožno subsumovať pozitívne právo, prípadne všeobecne známe skutočnosti a pod. Správny súd v tejto súvislosti dal za pravdu žalobcovi, že bolo porušené jeho právo, avšak nemalo to charakter podstatného porušenia, ktoré by mohlo mať dopad na zákonnosť napadnutých rozhodnutí. Kasačný súd súhlasiac s argumentáciou správneho súdu k veci dopĺňa, že spôsob výpočtu výsluhového príspevku je upravený v zákone č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002“), zároveň obsah podkladov rozhodnutia tvorili doba služobného pomeru, základ na výpočet dávky (§ 60 a § 143y ods. 2 zákona č. 328/2002 - súčet služobných platov, počet kalendárnych dní, koeficient, výška základu), percentuálny výpočet výsluhového príspevku (§ 143y ods. 2 zákona č. 328/2002), z čoho pre výpočet výšky výsluhového príspevku bola rozhodná doba služobného pomeru, výška základu a

percentuálna výška výsluhového príspevku zo základu. V danom prípade možno konštatovať, že ide o informácie, ktoré žalobcovi sú známe, (resp. mali by byť známe), či už z výplatných pásov, prípadne z výstupného listu pri skončení služobného pomeru alebo v neposlednom rade je to možné odvodiť aj z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za príslušné zdaňovacie obdobie, resp. ročné zúčtovanie dane, ktoré je zamestnávateľ povinný v zmysle zákona o dani z príjmu vystaviť a doručiť zamestnancovi. U takýchto typoch konaní nie je potrebné zabezpečovať podklady/dôkazy, ako sú napríklad znalecké posudky, vyjadrenia iných správnych orgánov, prípadne svedecké výpovede, u ktorých sa to očakáva. Preto možno súhlasiť s názorom správneho súdu, že aj napriek porušeniu ustanovenia správneho poriadku, nemalo to relevantný dopad na zákonnosť napadnutých rozhodnutí, pričom podklady rozhodnutia tvorili informácie, ktorými žalobca musel disponovať. Kasačný súd dodáva, že z administratívneho spisu nebolo zistené, že žalobca žiadal doplniť nové návrhy, prípadne mal výhrady k podkladom rozhodnutia.

31. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke týkajúcej sa posudzovania nároku na výsluhový príspevok žalovaným, resp. prvostupňovým orgánom a právnej úpravy účinnej v čase skončenia služobného pomeru namiesto právnej úpravy účinnej v čase vzniku služobného pomeru, kasačný súd sa stotožnil s právnym názorom správneho súdu a žalovaného, že nárok na výsluhový príspevok policajtovi patrí, ak služobný pomer skončil uvoľnením, prepustením alebo uplynutím dočasnej štátnej služby (§ 31 ods. 1 zákona č. 328/2002). Možno tak odvodiť, že o nároku na dávku sa môže rozhodovať a posudzovať až v okamihu, ak nastane skutočnosť, ktorá bude spôsobovať vznik nároku na dávku. Preto nemožno súhlasiť s argumentáciou sťažovateľa, pretože v čase vzniku jeho služobného pomeru v jeho prípade neexistoval možný nárok na výsluhový príspevok. Ten mu vznikol až v dôsledku skončenia služobného pomeru, preto bolo potrebné tento nárok posudzovať podľa účinnej právnej úpravy v čase vzniku okolnosti, ktorá mala na to vplyv, tzn. skončenie služobného pomeru. V neposlednom rade, kasačný súd konštatuje, že výsluhový príspevok je dávka výsluhového zabezpečenia, na ktorú má osoba nárok len za splnenia podmienok daných zákonom.

32. Sťažovateľ namietal, že mu pri výpočte výsluhového príspevku nebol zohľadnený služobný plat za nevyčerpanú časť dovolenky, v tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9 Sžso/83/2011 zo dňa 28. 11. 2012, ktorý judikoval, že náhrada vyplatená policajtovi za nevyčerpanú riadnu dovolenku nie je služobným príjmom, ktorý má byť zahrnutý do vymeriavacieho základu na určenie výšky odchodného. Za čas dovolenky má policajt nárok na služobný plat, avšak za nevyčerpanú dovolenku alebo za jej pomernú časť patrí policajtovi náhrada vo výške posledného služobného platu zodpovedajúceho času nevyčerpanej základnej dĺžky dovolenky. Táto skutočnosť znamená, že zákon rozlišuje medzi pojmom služobný plat (za čas čerpanej dovolenky) a pojmom náhrada služobného platu (za čas nevyčerpanej dovolenky). Tieto pojmy preto nemožno stotožňovať. Kasačný súd dodáva, že základ na výpočet odchodného je obdobný ako v prípade výsluhového príspevku (§ 60 ods. 1 zákona č. 328/2002). Uvedená námietka sťažovateľa tak nemôže obstáť.

33. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti a rovnako aj podanej žalobe ďalej namietal novelu zákona č. 328/2002, teda zákon č. 80/2013 Z. z., z dôvodu porušenia legitímnych očakávaní a nesplnenia určitých očakávaní, ktoré by mu boli zaručené právnou úpravou pred novelou zákona č. 80/2013 Z. z., s tým, že to malo dopad na výšku a dobu výsluhového príspevku. Taktiež uvedenú novelu vníma ako protiústavnú, spôsobujúcu pravú retroaktivitu. S uvedením tvrdením sťažovateľa sa kasačný súd nestotožnil. Kasačný súd sa v celej miere stotožňuje s právnym názorom správneho súdu vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa týkajúcej sa retroaktivity zákona č. 80/2013, z toho dôvodu len na uvedené poukazuje (bod 19 a 20 napadnutého rozsudku). Podľa názoru kasačného súdu, zákon č. 80/2013 Z. z. uznávajúc práva nadobudnuté podľa skoršieho predpisu, zaviedol do budúcnosti nový režim a mechanizmus ich uplatňovania a právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. Tento zákon je prípadom nepravej právnej retroaktivity, ktorá je v právnom poriadku Slovenskej republiky prípustná. V dôvodovej správe zákonodarca uviedol, že návrh zákona primerane zachováva nároky založené platným zákonom a nové opatrenia zavádza postupne a vyvážené z hľadiska potrieb úspory a stabilizácie. Nemožno preto súhlasiť s názorom sťažovateľa, že zmena bola „náhla“.

34. V závere kasačnej sťažnosti sa sťažovateľ odvolával aj na porušovanie základných zásad práva EÚ, najmä ochrany legitímnych očakávaní. Ústavný súd v tejto súvislosti už vyslovil, že v súlade

s tendenciami príznačnými pre modernú európsku konštitucionalistiku podlieha z hľadiska princípu právnej istoty ochrane aj tzv. legislatívne očakávanie (legitimate expectation, der Vertrauensschutz), ktoré je užšou kategóriou ako právna istota. Štát, aj keď nekoná retroaktívne alebo nezasiahne do nadobudnutých práv, môže vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou, resp. neočakávanou zmenou pravidiel, na ktoré sa adresáti právnych noriem spoliehali, porušiť princíp právneho štátu. Ide o jeden z množstva konkrétnych výrazov princípu materiálneho právneho štátu, v ktorom sú všetci nositelia verejnej moci vrátane parlamentu podriadení ústave a jej princípom. Všeobecný princíp právneho štátu je kľúčový princíp, na ktorom je budovaný celý právny poriadok i celý systém fungovania nášho štátu. Znamená to, že tento princíp sa premieta bez rozdielu do všetkých oblastí spoločenského života. Ústavný súd ako orgán ochrany ústavnosti je povinný rešpektovať rámec právneho štátu, v ktorom je okrem iného garantovaná právna istota vrátane ochrany legálne nadobudnutých práv, ako aj legitímnych očakávaní a tiež trvácnosť a stabilita právnych noriem a je zakázaná svojvôľa v činnosti orgánov verejnej moci, parlament z toho nevynímajúc (PL. ÚS 16/06, m. m. tiež PL. ÚS 12/05). (porovnaj PL. ÚS 12/05). Kasačný súd konštatuje, že ani v tomto smere nemožno priznať sťažovateľovi pravdu, keďže ako bolo vyššie uvedené, zákon č. 80/2013 Z. z. nebol zmenou náhlou, ako sa snaží sťažovateľ presvedčiť.

35. Každý sociálny systém sa vyvíja, a zmeny sa odzrkadľujú najmä s meniacou sa životnou situáciou obyvateľov, resp. životnou úrovňou, v tom ktorom štáte. Preto sťažovateľ nemôže spravodlivo očakávať, že sociálny systém ostane rovnako nastavený, ako v čase keď mu vznikol služobný pomer, a nijakým spôsobom sa s postupom času nebude vyvíjať, resp. meniť a odzrkadľovať zmeny v spoločnosti.

36. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že odôvodnenie rozsudku nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh za podmienky, že ide o takú otázku, ktorá vo svetle právnych záverov konajúceho súdu nie je relevantná a nevyhnutná pre rozhodovanie vo veci (obdobne nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 241/07 zo dňa 18. 09. 2008). Z toho dôvodu sa kasačný súd vyjadroval len k tým najsprávnejším otázkam nastoleným v konaní, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí.

37. Kasačnému súdu neuniklo pozornosti nesprávne poučenie o lehote na podanie kasačnej sťažnosti účastníkom správnym súdom, namiesto lehoty jedného mesiaca, správny súd uviedol 30 dňovú lehotu, ale táto nesprávnosť neznamenala taký zásah do práv účastníkov, ktorý by mal za následok nezákonnosť napadnutého rozsudku, a zároveň kasačný súd uvádza, že táto nesprávnosť nebola sťažovateľom ani namietaná.

38. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho spisu a s prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd námietky sťažovateľa proti rozsudku správneho súdu považoval za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

39. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanovením § 167 ods. a § 168 SSP tak, že účastníkom nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania. Žalobcovi z dôvodu jeho neúspech v tomto konaní a žalovanému z dôvodu, že to nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať.

40. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.